
Grzybów, st. 23, gm. Słubice, woj. mazowieckie, AZP 54-56/36

Informator Archeologiczny : badania 33, 27-28

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

szpili brązowej, sierpa brązowego, przęślik gliniany i fragment odlupanego kamienia w kształcie płaskiej niecki ze śladami użytkowania (ścierania).

W części centralnej (w. VII/99) odsłonięto liczne dołki posłupowe będące pozostałościami większych konstrukcji naziemnych, kilka niewielkich jam o niewiadomym przeznaczeniu oraz fragmenty rowów fundamentowych dwóch bocznych ścianek tzw. długiego domu, trzeciego takiego obiektu neolitycznego na badanym stanowisku. Brak czasu oraz funduszy nie pozwolił na odsłonięcie jego pełnego zarysu, co planowane jest w następnym sezonie wykopaliskowym. Również w tej części stanowiska, nieco bardziej na zachód (w. V/99), odsłonięto jedyny w tym sezonie jednoznacznie określony obiekt osadniczy kultury łużyckiej. Była to okrągła w zarysie jama o trapezowatym przekroju poprzecznym (takie kształty miały pierwsze jamy kultury łużyckiej odkryte na szczycie wzniesienia, w trakcie nadzorów w 1995 roku). W wypełniku znaleziono kilkadziesiąt fragmentów ceramiki, krzemienie, fragmenty kości zwierzęcych oraz dwa okrągłe rozcieracze kamienne.

Badania w 1999 roku pozwoliły na dalsze rozpoznanie sytuacji osadniczej na stanowisku, jednak nie wyjaśniły wszystkich wątpliwości. Konieczne jest kontynuowanie badań w jak najbliższym czasie, gdyż intensywne prace polowe coraz bardziej zagrażają zniszczeniem jeszcze istniejących obiektów – duża ich część zachowana była tylko w partiach przydennych, zaledwie od kilku do kilkunastu centymetrów miąższości.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie i w Muzeum w Biskupinie.

Wyniki badań opublikowane zostaną w „Wiadomościach Archeologicznych”.

GŁOGÓW – Górka, st. 4, gm. *loco*, woj. dolnośląskie, AZP 68-20/115

Ratownicze badania archeologiczne na terenie budowy południowej obwodnicy Głogowa zostały przeprowadzone w 1999 roku przez firmę „AKME” Zd. Wiśniewski przy współpracy terenowej Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Głogowie. Prace badawcze z ramienia „AKME” były nadzorowane przez dr. Aleksandra Limisiewicza, natomiast kierował nimi w imieniu wymienionego wyżej muzeum mgr Zenon Hendel. Ponadto w badaniach, zarówno na etapie terenowym jak i kameralnym, wzięli również udział mgr K. Czapla, mgr A. Dobrowolski, mgr W. Pogorzelski, mgr L. Lenarczyk oraz student Katedry Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego A. Hajzler.

Giebułtów, st. 8, gm. Książ Wielki, woj. małopolskie, AZP 95-59 – patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu

Grabek, st. 11, gm. Szczerców, woj. łódzkie, AZP 77-48/56 – patrz: wczesna epoka żelaza

GRZYPÓW, st. 23, gm. Słubice, woj. mazowieckie, AZP 54-56/36

- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- osada lub obozowisko z wczesnej epoki brązu

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone od 16 do 27 sierpnia pod kierownictwem mgr. Krzysztofa Gowina (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Finansowane przez Mazowiecki WKZ – Delegatura w Płocku. Przebadano powierzchnię około 400 m².

Stanowisko położone jest na piaszczystej terasie nadzalewowej doliny Wisły. W odległości około 100 m na północny wschód od stanowiska rozpoczyna się terasa zalewowa, a około 400 m pozostałości starorzecza. Z uwagi na subpowierzchniowy charakter stanowiska piaskowego jego eksplorację prowadzono warstwami mechanicznymi z zaznaczaniem rozrzutu materiałów w ramach warstw na planach w skali 1:20. Materiał zabytkowy najliczniej występował w warstwie I. Zabytki

zarejestrowano także w warstwie II, a w odcinku 13 również w warstwie III. Odkryto 4 obiekty w postaci płytkich jam nieckowatych. W trakcie badań pozyskano ponad 3100 fragmentów ceramiki kultury pucharów lejkowatych, około 240 fragmentów ceramiki z wczesnej epoki brązu i zbiór około 180 krzemieni. Przeprowadzona planigrafia wykazała, że materiał ceramiczny występuje w postaci skupień. Wśród zabytków krzemiennych łączonych z kulturą pucharów lejkowatych dominują wykonane z krzemienia czekoladowego. Stwierdzono także zabytki krzemienne z wczesnej epoki brązu, w tym interesujące ostrze lub nóż z krzemienia wołyńskiego. Zbiór zabytków ze stanowiska uzupełniają nieliczne fragmenty polepy.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Gustorzyn, st. 9, gm. Brześć Kujawski, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 47-46 – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Henryków, st. 15, gm. Ziębice, woj. dolnośląskie, AZP 90-28/107 – patrz: paleolit

Hrubieszów, st. 24, gm. miejska *loco*, woj. lubelskie, AZP 86-94/212 – patrz: nowożytność

HUTA NOWA, st. 1, pow. Gostynin, woj. mazowieckie, AZP 51-51/14

- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit – faza wiórecka)

Sondażowe badania ratownicze, przeprowadzone przez dr Małgorzatę Rybicką (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Finansował WKZ w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Otworzono wykop w środkowej części wyniesienia o powierzchni 525 m².

Stanowisko 1 w Hucie Nowej zostało zlokalizowane w czasie badań powierzchniowych przeprowadzonych w roku 1987 przez mgr. Jacka Wysockiego. Zebrano wówczas z powierzchni 14 fragmentów ceramiki kultury pucharów lejkowatych. W czasie prac weryfikacyjnych wykonanych w roku 1998 stwierdzono znaczne zniszczenie stanowiska.

Stanowisko znajduje się na północnym brzegu jeziora Gąsieniec. Zajmuje ono duże, wypłaszczone wyniesienie. Podłoże glebowe w tym rejonie stanowi piasek. Materiał w czasie badań w 1999 roku zbierano w ramach odcinków o wymiarach 5 x 5m². Wykonywano planografię zabytków z warstw mechanicznych o grubości 10 cm znajdujących się pod poziomem „ornym”. W sumie odkryto ponad 6000 ułamków naczyń kultury pucharów lejkowatych oraz ponad 350 krzemieni. W zbiorze krzemieni dominują surowce importowane; czekoladowy i wołyński. Kilka procent stanowi krzemień świeciechowski. Ponadto wykorzystywano miejscowy krzemień bałtycki. W zbiorze ceramiki dominują naczynia w typie zasobowym, często o średnicach wylewu przekraczających 30 cm. Ponadto odkryto puchary typu B, misy i naczynia w typie waz nawiązujących do form z grupy południowej tej kultury. W zbiorze z tego wykopu liczba flasz z kryzą i amfor była nieznaczna. Naczynia zdobiono głównie elementami wykonanymi w technice odciskania (palcem, różnymi odmianami słupka). Tego typu ornamentykę stwierdzono głównie w strefach podkrawędnych naczyń. Nie wyróżniono zdobień wykonanych różnymi odmianami sznura. W strefie brzuścowej kilku form stwierdzono „drabinkę”. Tylko dwie formy ozdobiło w strefie podkrawędnej wewnętrznej naczyń. Analogie do zdobnictwa z tego stanowiska można znaleźć w Opatowicach, st. 1. Można wstępnie sądzić, że chronologia osady z Huty Nowej, st. 1, odnosi się do klasycznej fazy wióreckiej kultury pucharów lejkowatych. W wyniku tych badań odkryto również 12 obiektów osadowych, głównie typu nieckowatego; jedną jamę trapezową i jedną prostokątną. Jest to jedno z nielicznych stanowisk kultury pucharów lejkowatych na Pojezierzu Gostynińskim (obok Kluska Białego, st. 7, i Annopola, st. 1), gdzie w wypełniskach obiektów wyróżniono liczne zbiory zabytków. Pobrano szereg prób do datowania